
VÄRLDSARVSPORTEN

- LEADER-INVESTERINGSPROJEKT

Projektägare: Världsarvet i Kvarken rf

1. INLEDNING OCH BAKGRUND

I juli 2006 intogs Kvarkens skärgård på UNESCOs lista över världsarv – som en utvidgning av Höga Kusten och dessutom det första och hittills enda naturarvet i Finland. Allt sedan dess har arbetet med att utveckla världsarvsområdet pågått i olika former på olika nivåer och med olika aktörer.

Redan före Kvarkens skärgård blev ett världsarv fanns tanken på att ett besökscenter om skärgården skulle anläggas i Replotområdet. Korsholms kommun tillsatte i mars 2003 den första arbetsgruppen för att utreda ett museum/besökscenter vid Replotbron. Genom åren har planerna, innehållet och placeringen av besökscentret Havets Hus reviderats ett flertal gånger. År 2008 bildades Fastighetsaktiebolaget Havets Hus, som skulle lotsa planerna i hamn och bygga den planerade guidnings- och informationspunkten vid Replotbron. Aktiekapital för ändamålet erhöles från Korsholms kommun, Svenska Kulturfonden och finska staten.

Utredningsarbetet har sedermera fortsatt och först på hösten 2015 har planerna konkretiserats så långt att det finns en möjlighet att skrida till verket och verkställa de tankar som framkommit genom åren. Ett samarbetsavtal mellan fastighetsbolaget och Cygnus Restaurants Ab har underskrivits, vilket möjliggör en infobyggnad i anslutning till den nuvarande restaurangbyggnaden invid Replotbron. Namnet på besökscentret har även ändrats och idag pratar vi om "Världsarvsporten".

Sedan år 2010 har fastighetsbolaget i samarbete med Korsholms kommun upprätthållit en informationspunkt i en stockstuga vid Replotbron, som skött om informationen om världsarvet till besökarna på området. Den infostugan kommer i och med "Världsarvsportens" etablering att ha spelat ut sin roll.

Förutom fastighetsbolaget har även en världsarvsförening grundats, som inledningsvis skulle fundera på innehåll till det kommande besökscentret. Även föreningens verksamhet har omformats med åren. Idag utgörs föreningens verksamhet i huvudsak av marknadsföring och information om världsarvet i samarbete med världsarvskommunerna och Forststyrelsen.

1.1. NATIONELL STRATEGI FÖR VÄRLDSARVEN

Våren fastställde statsrådet en nationell strategi för de finländska världsarven "Vårt gemensamma arv - Nationell världsarvsstrategi 2015–2025". Den nationella världsarvsstrategins vision bygger på tre perspektiv:

- Finland ska vara en ansvarsfull världsarvsaktör, med aktiv, synlig och tillförlitlig världsarvsolitik.
- Skydd, vård, restaurering och presentation av världsarven utgör grunden för världsarvsverksamheten. Världsarven är vägvisare både för iakttagandet av principerna för hållbar utveckling och för det praktiska skyddsarbetet.
- Världsarven utgör livskraftiga miljöer – ett gemensamt världsarv för kommande generationer. Världsarvsobjekten ska utvecklas i samarbete med regionala aktörer och lokala gemenskaper, föreningar och medborgare. När objekten sköts väl bevaras de för kommande generationer och ger glädje, nytta och mervärde i sin omgivning.

1.2. REGIONALA STRATEGIER

Bland åtgärderna i världsarvets förvaltnings- och utvecklingsplan 2009 omnämns ett nytt besökscenter vid Replotbron som en av de högst prioriterade åtgärderna. Planerna prioriteras även i världsarvsdelegationens åtgärdsprogram "16 åtgärder för världsarvets bästa".

Världsarvsdelegationen för Kvarkens skärgård utarbetar för närvarande en ny strategi för världsarvsarbetet för åren 2016-2025. Enligt strategin skall världsarvet vid slutet av strategiperioden ha en högklassig världsarvsport för besökare.

2. PROJEKTETS ALLMÄNNA MÅLSÄTTNINGAR

Att i enlighet med projektplanerna i utvecklingsprojektet "Världsarvsporten" och i samarbete med de övriga aktörer på området verkställa innehållet i besökscentret "Världsarvsporten" invid Replotbron. Besökscentret kommer att skötas av Världsarvet i Kvarken rf i samarbete med Korsholms kommun, Forststyrelsen, FAb Havets Hus, regionens besöksnäring samt andra regionala och lokala aktörer. Målsättningen är att verksamheten i besökscentret blir så attraktiv och innovativ som möjligt.

Världsarvet Kvarkens skärgård fyller 10 år under år 2016. Genom projektet fås en konkret milstolpe för världsarvets utveckling under de gångna åren. Projektet innebär även ett avstamp för det utvecklingsarbete, som skall ske de kommande 10 åren.

"Världsarvsporten" består av en byggnad med verksamhet i olika former. I byggnaden kommer att finnas en informations- och servicepunkt för besökarna och invånarna i Kvarkens skärgård. Här kommer även att finnas utrymmen för tillfälliga utställningar och galleri, som erbjuder konstnärer och artister att presentera världsarvet och skärgården i olika kreativa former. Vidare finns utställningsutrymmen för presentation av världsarvet och regionen, de finländska världsarven samt den globala världsarvsidén med användning av teknologiska innovationer. Hela byggnaden görs tillgänglig för rörelsehindrade. I mån av möjlighet ska även fasaden och entrén göras intressant på förhand och locka till besök. Själva byggnaden planeras och byggs av Fastighetsaktiebolaget Havets Hus. Mellan Världsarvet i Kvarken rf och FAb Havets Hus kommer ett samarbetsavtal att uppgöras för den framtida driften.

2.1. PROJEKTETS SPECIFIKA MÅL

Skapa intressant, innovativt och attraktivt innehåll i "Världsarvsporten" och förverkliga de utvecklingsplaner som uppgörs för "Världsarvsporten".

2.2. PROJEKTETS ÅTGÄRDER

Skapa intressant, innovativt och attraktivt innehåll i "Världsarvsporten" och förverkliga de utvecklingsplaner som uppgörs för "Världsarvsporten"

- Genom köptjänster göra verklighet av de utvecklingsplaner som uppgjorts – innehållsproduktion såsom filmer, animationer, bilder, texter, digital information
- Skaffa nödvändig rekvisita, inventarier, teknisk utrustning och motsvarande som behövs för planerade utställningar och utrymmena för information och försäljning
- Se till att eventuella immateriella rättigheter är omskötta; ombesörja nödvändiga licenser och bruksavgifter för det material som används och presenteras

- Sörja för att informationen och skyltningen till "Världsarvsporten" blir verkställd och tidsenlig
- Sörja för att informationen om "Världsarvsporten" publiceras enligt kommunikationsplanen i traditionella och digitala medier (broschyrer, hemsida, sociala medier)
- Uppgöra samarbetsavtal mellan Världsarvet i Kvarken rf och Fab Havets Hus angående verksamheten framöver

Uppskattningsvis kommer investeringar att fördela sig enligt följande (inga bindande siffror): Innehållsproduktion (animationer, filmning, fotografering, texter) 30000 euro, Teknisk utrustning för gjorda presentationer (skärmar, 3D-utrustning, Virtual Reality-utrustning) 25000 euro, Utställningsinventarier (hyllor, ställningar, flyttbara väggar) 20000 euro, Inventarier för informations- och försäljningsutrymmen (diskar, vitriner, hyllor, flyttbara väggar, kassautrustning) 10000 euro, web (hemsida, interaktiva presentationer och lösningar) 3000 euro, administrativ/planeringskostnader (10%) 9500 euro.

3. FÖRVÄNTADE RESULTAT

Förverkligande av ett modernt besökscenter "Världsarvsporten" vid Replotbron i världsarvet Kvarkens skärgård med innovativt och attraktivt innehåll.

4. ANKNYTNING TILL FINLANDS VÄRLDSARVSSTRATEGI

Genom projektet kommer vi att uppfylla de målsättningar som fastslås i den finländska världsarvsstrategin när det gäller bra tillgänglighet och högklassig service för besökarna.

3.4 Medvetenhet om vårt världsarv och en presentation av objekten

Mål 2025:

Medborgarna känner till och värdesätter världsarven i Finland och kan arbeta för världsarvets bästa. Informationen och kommunikationen om världsarvet är mångsidigt och det är lätt att få tillgång till tillförlitlig information.

Åtgärd (12):

- *Inom varje världsarv bör man se till att det finns en lämplig infopunkt som bidrar till att göra det värdefullt. Det behövs kvalitetskriterier för guidningen inom världsarven.*
- *Bättre tillgänglighet och service av hög klass för dem som besöker världsarven. Man bör se till att tjänsterna och informationen också är tillgänglig på webben*

4.1. ANKNYTNING TILL AKTION ÖSTERBOTTENS UTVECKLINGSSTRATEGI – ÖSTERBOTTENS KUSTTRAKTER 2020

Projektet är ett regionalt projekt inom världsarvskommunerna Korsholm, Vörå, Malax och Korsnäs samt skärgårdsområdena inom Vasa stad/Sundom. Den fysiska placeringen för satsningen är invid Replotbron i Korsholms skärgård. Men, som namnet säger, ska Världsarvsporten fungera som en inkörsport till hela världsarvet Kvarkens skärgård. Informationen och materialet i Världsarvsporten skall komma från och berätta om hela området och regionen och skapa ett intresse för att besöka fler besöksmål. Vid besökscentret skall också finnas en förmedlings- och försäljningspunkt, som kan erbjuda världsarvets och skärgårdens tjänster och produkter.

I projektet finns även en internationell aspekt. Målsättningen är att Världsarvsportens utställningsutrymmen även skall presentera de övriga finländska och nordiska världsarven och ge en inblick i världsarv runt om i världen. Projektets resultat ger synlighet såväl innanför som utanför det egentliga verksamhetsområdet och bidrar till det regionala mervärdet.

Projektet anknyter till Aktion Österbottens utvecklingsstrategi inom

3.1 Tyngdpunktsområde 1: Förstärkt kunskaps- och innovationsmiljö

- innovationer eller landsbygdsutveckling i anslutning till energiklustret, besöksnäringen eller kreativa industrin

3.4. Tyngdpunktsområde 4: Lokala livskraftiga bygemenskaper

- utveckling av världsarvet som resurs för områdets attraktionskraft,
- utnyttja skärgårdens resurser

3.5. Internationell och interregional strategi

- mobilisera nätverk kring världsarvet, kulturarv eller turism med historisk anknytning

5. ORGANISATION

Som projektägare fungerar föreningen Världsarvet i Kvarken rf. För uppdraget anställs en projektledare/köps projektledartjänster externt. Föreningens styrelse fungerar som styrgrupp för projektet. För samarbetet kring Världsarvsporten tillsätts en referensgrupp, där alla samarbetsparter är involverade.

Projektet inleds i januari 2016 och pågår i drygt ett år. Projektets tidsperiod: 1.1/2016 – 28.2/2017.

6. EKONOMI

För projektets genomförande uppgörs en budget som uppgår till 97.500 euro enligt bifogade budget.

Budget			
KOSTNADER			TOTALT
Köptjänster/investeringar			97500
	bl.a. innehållsproduktion (animationer, bilder, filmer, texter), utställningsinventarier och material, teknisk utrustning, hemsida/web, inventarier och utrustning för informationsutrymmen, skyltning och information		
	administrativa/planeringskostnader (10 %)		
Kostnader sammanlagt			97500
INKOMSTER			
	Stöd LEADER 50% (EU:s andel 80 %)	39000	48750
	(Kommunal andel 20 %)	9750	
	Privat andel (Fab Havets Hus) (50%)		48750
Inkomster sammanlagt			97500